

Parlamentul României
Camera Deputaților

APROBAT

Domnului **VALER DORNEANU**,
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule președinte,

Ca urmare a adresei Curții Constituționale nr. 9696/22.11.2018, prin care se solicită punctul de vedere al Biroului permanent al Camerei Deputaților privind sesizarea formulată de Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România referitoare la neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului României nr.37/2018 privind numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară (dosar nr.1849L/2/2018),

Biroul permanent al Camerei Deputaților c o m u n i c ă prezentul

PUNCT DE VEDERE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. 1) din Constituția României, republicată, coroborate cu cele ale art. 27 alin. (1) și (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, la data de 21 noiembrie 2018, Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România a înaintat Curții Constituționale o sesizare referitoare la neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului nr. 37 din 14 noiembrie 2018 privind numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară.

Prin sesizarea formulată, autorii acesteia solicită Curții Constituționale să constate neconstituționalitatea Hotărârii Parlamentului nr. 37/2018, în ceea ce privește numirea domnului Badea Leonardo, a domnului Birtalan Jozsef, a

domnului Bota Marius Sorin Ovidiu și a doamnei Socol Aura Gabriela, în funcția de membru al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară pe motivul nerespectării condițiilor prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. a²) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora membrii Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară trebuie să aibă o experiență profesională în domeniul financiar, al instituțiilor de credit și/sau al instituțiilor financiare nebancare de minimum 8 ani de la data absolvirii studiilor superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență.

Față de critica de neconstituționalitate învederată prin sesizarea de neconstituționalitate, **considerăm că sesizarea trebuie respinsă ca inadmisibilă pentru următoarele considerente:**

1. Autorii sesizării nu precizează, în mod specific, care sunt impedimentele de natură constituțională care au intervenit la numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară în cauză, aceștia rezumându-se la a face o analiză generală a deciziilor Curții Constituționale în cazuri similare, fără a se raporta în mod individual la fiecare membru aprobat prin hotărârea care face obiectul analizei de neconstituționalitate.

Din această perspectivă, apreciem ca fiind incidente și cele reținute de Curtea Constituțională prin *Decizia nr. 116 din 3 martie 2016*, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 376 din 17 mai 2016, respectiv că: „*jurisdicția constituțională nu se poate substitui părții în privința invocării motivului de neconstituționalitate, un control de constituționalitate «a posteriori», din oficiu, fiind inadmisibil.*”

Din perspectivă constituțională, autorii sesizării de neconstituționalitate invocă dispozițiile art. 1 alin. (3) și (5) din Constituția României, republicată.

Potrivit **art. 1 alin. (3)** din legea fundamentală „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*” Potrivit **alin. (5)** al aceluiași articol „*În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.*”

Analizând în mod sistematic dispozițiile hotărârii contestate și prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5), constatăm că invocarea acestora din urmă este pur formală, fără a avea un caracter efectiv și fiind irelevantă din punct de vedere constituțional. Din examinarea hotărârii criticate prin raportare la prevederile constituționale și la jurisprudența Curții Constituționale, se

remarcă faptul că Autoritatea de Supraveghere Financiară *nu este o instituție „de rang constituțional”*.

Aceeași concluzie se desprinde și din considerentele *Deciziei nr. 335/2013* a Curții Constituționale referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului României nr. 54/2013 privind numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 429 din 15 iulie 2013, în care Curtea a arătat că autoritatea publică vizată, respectiv Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară, nu este reglementată în Constituție, nefiind de rang constituțional și, ca urmare, procedura de numire a membrilor săi este de rang legal.

În aceste condiții, ținând seama de jurisprudența Curții, concretizată prin *Decizia nr. 1.094/2012* referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Hotărârii Parlamentului nr. 44/2012 privind numirea unor membri ai Consiliului Național al Audiovizualului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 65 din 30 ianuarie 2013, hotărârile care nu se referă la instituții și autorități de rang constituțional pot fi cenzurate „numai din punctul de vedere al exigențelor procedurale și substanțiale stabilite expres prin textul Constituției.”

Sub acest aspect, constatăm că autorii sesizării de neconstituționalitate invocă încălcarea unor dispoziții constituționale ca urmare a unei presupuse încălcări a prevederilor legale referitoare la numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, fără a invoca și motiva încălcarea unor exigențe substanțiale ori procedurale reglementate în legea fundamentală, astfel cum am arătat anterior.

Astfel, *Hotărârea Parlamentului nr. 37/2018 reprezintă o hotărâre cu caracter individual*, categorie în rândul căreia se includ cele privind alegerea sau numirea într-o funcție, revocarea din funcție, precum și cele referitoare la validarea în funcții. Potrivit jurisprudenței Curții, acest tip de hotărâri nu este supus controlului de constituționalitate.

2. În ceea ce privește condițiile privind experiența profesională (atât sub aspectul corespunderii/relevanței acesteia, cât și sub aspectul obiectiv al numărului de ani vechime) au fost analizate de cele 4 Comisii reunite din cadrul Parlamentului României, care au atribuția de a verifica îndeplinirea cerințelor legale de către candidații la funcția de membru al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară. Reiterăm aici, *Decizia Curții Constituționale nr. 628/2014* unde în considerente, la punctul 28 este consfințită puterea Parlamentului de a decide conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 93/2012, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, „28. Pe de altă parte, Curtea reiterează că noțiunea de «corespunzătoare» care circumstanțiază pregătirea și experiența profesională în cuprinsul art. 9 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 93/2012 semnifică o evaluare și apreciere ce revin exclusiv Parlamentului, în calitate de autoritate publică ce realizează numirea membrilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară...”.

Autorii sesizării fac o analiză a CV-urilor celor patru membri ASF în care se constată că unele dintre funcțiile ocupate nu ar corespunde exigențelor legii în ceea ce privește experiența profesională în domeniul financiar, al instituțiilor de credit și/sau al instituțiilor financiare nebancare și altele ar corespunde însă fără a îndeplini condiția de vechime. Din această analiză rezultă că spre exemplu funcția de cadru în învățământul economic superior în domeniul de specialitate finanțele, instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare ar fi considerată că îndeplinește exigența legii privind experiența profesională .

Această idee este în continuare întărită de autorii sesizării atunci când enumeră funcțiile care în viziunea lor nu sunt susceptibile să confere ocupanților experiența profesională cerută de lege: funcțiile didactice, referindu-se la funcțiile didactice din învățământul economic superior dacă domeniul de specialitate este altul decât finanțele, instituțiile de credit și instituțiile financiare nebancare. În cazul domnului Badea Leonardo, spre exemplu, este lesne de observat faptul că domeniul de specialitate este chiar cel enumerat de autorii sesizării – respectiv finanțe, instituții de credit, sau instituții financiare nebancare, având în vedere activitatea îndelungată academică și de cercetare în domeniul financiar. Începând cu anul 1997, când a absolvit Facultatea Științe din cadrul Universității de Stat Valahia din Târgoviște – specializarea Finanțe-Asigurări, licențiat al Academiei de Studii Economice din București, Facultatea Finanțe, Asigurări, Bănci și Burse de Valori, a desfășurat activitate didactică și de cercetare în cadrul aceleiași Universități (în cadrul catedrei Finanțe-Bănci), această activitate fiind susținută și în prezent, ceea ce demonstrează **o experiență profesională relevantă de mai mult de 20 de ani.**

Astfel, cum reiese din CV-ul domnului Badea Leonardo:

- începând cu luna iulie a anului 2017 acesta deține calitatea de președinte al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară;
- în perioada decembrie 2016 - iulie 2017, acesta a fost președinte al Comisiei buget, finanțe și bănci din Camera Deputaților;
- în perioada aprilie 2016 - noiembrie 2016, a fost președintele Comisiei comune de control a activității Curții de Conturi;
- în decembrie 2013 - 2016, secretar al Comisiei de buget finanțe, activitate bancară și piață de capital din Senatul României;
- în perioada aprilie - iunie 2012, prorector Universitatea Valahia din Târgoviște;
- în perioada 2008 - 2012, decan al Facultății de Științe Economice de Științe Economice din cadrul Universității Valahia din Târgoviște ;

- în perioada 2004 - 2008, secretar științific al Consiliului Facultății de Științe Economice din cadrul Universității Valahia din Târgoviște;
- în perioada 2002 - 2004 , secretar științific al Consiliului Facultății de Științe Economice din cadrul Universității Valahia din Târgoviște ;
- în perioada 2000 - 2002, asistent universitar al Universității Valahia din Târgoviște ;
- în perioada 1997 - 2000, preparator universitar al Universității Valahia din Târgoviște.

Excluderea unor perioade și a unor activități din CV-ul domnului Badea pe motivul că n-ar constitui o experiență profesională în domeniul de referință se bazează pe o apreciere subiectivă, insuficient motivată și pleacă de la interpretarea unilaterală a textului de lege.

Astfel, în interpretarea opiniei majoritare, experiența profesională relevantă în materie ar fi doar aceea dobândită la instituțiile de credit și/sau la instituțiile financiare nebancare. Or, interpretarea gramaticală, sistematică și logică a acestui text demonstrează contrariul. Textul de lege nu se referă la "experiența profesională în domeniul financiar la instituții. . .", ci la "experiența profesională în domeniul financiar, al instituțiilor. . ." . Utilizarea virgulei, cât și a articolului genitival evocă clar o enumerare a celor 3 domenii avute în vedere și nu o raportare a experienței financiare doar la cele două tipuri de societăți. Dacă textul ar fi interpretat în sensul prezentat în opinia majoritară ar însemna că experiența profesională financiară dobândită la Banca Națională a României sau la Curtea de Conturi a României n-ar întruni condițiile legale.

Menționăm *Decizia nr.628/2014* din jurisprudența Curții Constituționale, care investită să soluționeze o sesizare asemănătoare asupra unor funcții: „respectiv demnitățile deținute de domnul Marius Vorniceanu sunt, cu precădere, cele de: consilier de conturi la Curtea de Conturi a României, director al Direcției de reglementare și monitorizare a jocurilor de noroc din cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, director general adjunct al Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili (D.G.A.M.C.), director executiv al Direcției Generale de Administrare a Marilor Contribuabili (D.G.A.M.C.), director general adjunct al Direcției de Control Fiscal din cadrul Ministerului Finanțelor, comisar general adjunct în cadrul Gărzii Financiare Centrale - Ministerul Finanțelor, director al Direcției Generale a Finanțelor Publice și Controlului Financiar al municipiului București - Direcția control financiar de stat, șef serviciu - Direcția generală a controlului financiar de stat - Ministerul Finanțelor, șef revizie fiscală - Departamentul veniturilor statului - Ministerul Finanțelor, inspector - Inspecția Teritorială Financiară de Stat București - Ministerul Finanțelor, **precum și cadru didactic universitar în domeniul studiilor economice..**”. **În aceste condiții, Curtea constată că funcțiile îndeplinite se circumscriu competenței de autorizare,**

reglementare, supraveghere și control al Autorității de Supraveghere Financiară, astfel cum este prevăzută la art. 2 din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012*, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, și domeniului financiar la care *ordonanța de urgență* mai sus menționată face referire la art. 9.

De asemenea, având în vedere demnitățile deținute de domnul Badea Leonardo acesta fiind atât senator cât și deputat în comisiile de specialitate în domeniul financiar, apreciem că în speță, sunt incidente dispozițiile **art. 46 alin. (1)** din Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările ulterioare, potrivit cărora "*perioada de exercitare a mandatului de parlamentar constituie vechime în muncă și în specialitate, cu toate drepturile prevăzute de lege*".

Subliniem că domeniul de activitate al acestor comisii permanente cuprinde printre altele, analiza bugetului de stat și a execuției bugetare, politica financiară, sistemul de impozite și taxe, asigurări și/sau reasigurări, echilibrul monetar și circulația bănească, credite și sisteme de credite, dobânzi, scont, bursă de valori și efecte, împrumuturi externe ale statului sau garantate de stat, investiții realizate din credite bugetare.

Cu alte cuvinte, situația invocată în prezenta sesizare cu trimitere la *Decizia Curții Constituționale nr. 251/2014*, **nu este aplicabilă în cazul de față**, dat fiind faptul că funcția ocupată de domnul Badea Leonardo a presupus o **activitate specifică tocmai în domeniile vizate** în cadrul comisiilor permanente de specialitate din cele două Camere ale Parlamentului României.

În ceea ce o privește pe doamna Socol Aura Gabriela, precizăm faptul că aceasta a fost:

- angajată a Autorității de Supraveghere Financiară în perioada 01.06.2013 - 15.11.2018 (**5 ani, 5 luni, 2 săptămâni**), în funcția de consilier/consilier coordonator la Cabinet Vicepreședinte - Sector Pensii Private; în perioada 01.08.2017 - 15.11.2018, aceasta a fost reprezentantul Autorității de Supraveghere Financiară în Plenul Oficiului Național de Prevenire și Combatere a Spălării Banilor, fiind detașată la această instituție de către Autoritatea de Supraveghere Financiară în baza Hotărârii Consiliului A.S.F. nr. 38 din data de 12.07.2017;
- în perioada 15.10.2007-31.10.2010 (**3 ani, 2 săptămâni**), aceasta a fost angajată a Ministerului Finanțelor Publice în funcția de expert clasa I în cadrul Direcției de Analiză Macroeconomică și Politici Financiare;
- iar în perioada septembrie 2009 - februarie 2010 (**6 luni**) doamna a fost angajată a instituției financiare nebancare Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. – IFN, în funcția de Consilier Președinte - analist macroeconomic/financiar;

- în perioadele **01.10.2003 - 15.10.2007** și **01.10.2009 - până în prezent** doamna este angajată a Academiei de Studii Economice din București (preparator, asistent, lector, conferențiar și profesor universitar în domeniul studiilor economice), Departamentul de Economie și Politici economice, astfel cum reiese din CV-ul doamnei, ceea ce demonstrează o **experiență profesională relevantă de mai mult de 15 ani.**

În ceea ce îl privește pe domnul Birtalan Jozsef, acesta a ocupat următoarele funcții cu incidență în domeniul finanțelor:

- în perioada octombrie 1999 - aprilie 2004, domnul a fost membru al Consiliului de Administrație al Băncii Comerciale Române S.A.;
- în perioada aprilie 2004 - septembrie 2006, acesta a fost membru al Consiliului de Supraveghere al Băncii Comerciale Române;
- în perioada septembrie 2007 - aprilie 2009, acesta a fost membru al Consiliului de Supraveghere – Fondul Proprietatea S.A..

Menționăm faptul că, Banca Comercială Română S.A. este o entitate bancară generalistă aflată în supravegherea Băncii Naționale a României deci instituție de credit - care chiar în perioada menționată s-a dezvoltat în grup financiar - bancar prin înființarea societăților BCR Asigurări, BCR Asigurări de Viață, BCR Leasing, BCR Asset Management, BCR Administrare Fond de Pensii. Toate aceste societăți s-au aflat/se află (unele din ele acum sub alte denumiri), au desfășurat/desfășoară activități chiar în sectoarele supravegheate acum de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

În ceea ce privește Fondul Proprietatea în perioada menționată era o societate de investiții financiare aflată sub supravegherea CNVM, iar în prezent activează în sectorul de instrumente și investiții financiare, aflându-se totodată sub supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară.

În calitățile domniei sale de Secretar de stat la Ministerul Transporturilor, Secretar de stat la Ministerul Comunicațiilor, **a fost ordonator principal de credite în înțelesul art. 20 alin. (2) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice**, cu modificările și completările ulterioare.

Ținând cont de faptul că acesta a dispus, a aprobat, a răspuns, potrivit legii, de utilizarea creditelor bugetare, de realizarea veniturilor, de folosirea eficientă a sumelor de bani primite de la bugetul de stat, de la bugetul asigurărilor sociale de stat sau de la bugetele fondurilor speciale, de integritatea bunurilor încredințate unității pe care o conducea, **acest lucru poate constitui o vastă experiență financiară, astfel cum au decis pe baza documentelor prezentate comisiile de specialitate reunite ale Camerei Deputaților și Senat prin avizul comun adoptat de acestea.**

Privitor la numirea domnului Bota Marius Sorin Ovidiu, acesta și-a depus demisia din funcția de Vicepreședinte al Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară, înregistrată la Biroul permanent al Camerei Deputaților cu nr. 1631/20.11.2018. În consecință, nu mai face obiectul prezentei sesizări.

Așadar, având în vedere concluziile de principiu desprinse din jurisprudența Curții, solicităm Curții Constituționale să constate că sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul Parlamentar al Partidului Uniunea Salvați România, **nu îndeplinește condițiile de admisibilitate necesare și propunem respingerea acesteia.**

**PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
LIVIU DRAGNEA**